

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM

A debreceni Kollegiumban lesz az ország legnagyobb főiskolai internátusa

Ősszel tárgyalja a nemzetgyűlés a Károlyi vagyon elkobzását - A magyar ifjuság felségélyezésére fordítják a hazaáruló vagyonát

Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter nyilatkozata a „Hajduföld”-nek

(A Hajduföld tudósítójától.) Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter a nemzetgyűlés egyik legutolsó ülésén bejelentette, hogy egy nagyszabású programot szándékszik megvalósítani tárcája keretében, mely főleg az egyetemi építkezésekben, a diákjóléti intézmények kiépítésében és a tanügyi kormányzóságok felállításában fog kulminálni. Az egyetemi építkezések az egész vonalon megindultak, úgy Pécsen, mint Debrecenben már befejezéshez közelednek, Szegeden pedig most kezdtek meg a nagyarányú klinikai építkezéseket. A diákjóléti intézmények kiépítésére főleg akkor fog sor kerülni, amikor a nemzetgyűlés őszi ülészakán le tárgyalják a Károlyi Mihály vagyonának elkobzásáról szóló törvényjavaslatot és így a kultusztárca anyagi eszközkészlet fog jutni, hogy nagyszabású diákjóléti programját töltsön alá hozzá.

Munkatársunk felkereste gróf Klebelsberg Kunó kultuszminisztert, hogy megkérdezze a debreceni terveire vonatkozólag. A kultuszminiszter a következőket mondta:

— A vidéki egyetemek közül a debreceni az, amelyik nem volt kénytelen menekülni, így legjobban fejlődhetett és ma már nemcsak az országban, de Középeurópa egyetemai között elsőrangú helyet foglal el. Egyetlen nyitott kérdés van még a debreceni egyetem körül,

a diákjóléti intézmények kiépítése,

mert ebben a tekintetben még ez a nagyszabású egyetem is további kiépítésekre van utalva.

A diákjóléti intézményeknek ma egészen más jelentősége van, mint haboru előtt. Jómódu társadalomnál a diákság fenntartását át lehet engedni a családnak, bár a vidéki szülőknél, kik nem laktak a főiskola székelyén, a távolban tanuló ifju ellenőrzése kicsuszik a család kezéből, ami különösen azért veszélyes, mert a 18-22 éves fiú és leány van életének legkritikusabb szakában, amikor a kísértések a legnagyobbak és a kisiklások következményei a legvégzetesebbek. Szegény társadalomnál pedig

a diákjóléti intézmények nélküli az egész főiskolai oktatás valószínűsége illuzórium.

A háború és az infláció tönkretette a magyar középosztályt és így ma a vidéki szülők gyermekeinek neveltetése valószínűsége gazdasági lehetetlenség volna, ha nem gondoskodnánk kellő diákjóléti intéz-

ményekről. Mindezek tehát egy nagyszabású diákjóléti politika kiépítését parancsoló szükségességgé tessék.

A főiskolai oktatás terén ma két rendszer van, a német, mely a tanításra fekteti a főfolyt és az angol, amely az angol ifju szociális érzésénél fogva a kollegiumokban, ezekben a pedagógiai internátusokban folyó nevelő munkára fekteti a főfolyt.

Előtte az angol rendszer lebeg, mikor az egyetemi városokban felállítom azokat a diákjóléti intézményeket, melyek nagyban fokozni fogják a magyar tudományos oktatás fejlődését.

A diákjóléti intézmények terén Debrecenben eleinte szükség megoldáshoz kellett nyulnom. Miután az ottani tanítói árva házban a tartási költségek aránytalanul nagy összeget emésztettek fel, annak egy részét átalakította főiskolai kollegiummá.

A diákjóléti intézmények további kiépítésére azonban csak akkor kerülhet sor, ha felépítjük az egyetem fő központi épületét és

az így felszabaduló ősrégi ref. kollegiumban helyezhetjük el a református főiskolai internátust, amely egyike lesz a maga nemében a legnagyobbaknak.

Itt lesz a református lelkészképző és középiskolai tanárképző intézet internátusa, azonkívül a jogi és orvostudományi fakultás hallgatóinak internátusa. Hogy a női hallgatókról is gondoskodjunk, valószínűleg a debreceni Bika szálló mellett levő gyógyszerári ház első emeletét fogjuk a női hallgatók számára berendezni internátusnak és menzának.

Ezeket mondta a kultuszminiszter munkatársunknak, végül megjegyezte, hogy

az internátusoknak minden tekintetben meg kell felelni annak a színvonalnak, amelyen a debreceni egyetem gyönyörű telepe áll

és hogy ha a nemzetgyűlés megszavazza a Károlyi-vagyon elkobzásáról szóló törvényjavaslatot, minden anyagi lehetőségem meg is lesz a nagyszabású program keresztülvitelének.

Debrecen polgármestere Szeged hatalmas fejlődéséről

Egyetemet, fogadalmi templomot, tanyai vasutat épít Szeged
Háromszáz új kislakás — Megindult a magánépítkezés

(A Hajduföld tudósítójától.) Megírtuk már, hogy szerdán dr. Magoss György polgármester Szegeden járt, ahol megtekintette az egyetemi és városi építkezéseket. Ujjaról már beszámolt a tanácsülésen is, ahol nagy elismeréssel szökött Szeged fejlődéséről. Je megemlítette, hogy ugyilátszik Debrecen mostohagyermeké az államnak, mert a többi magyar városokat, így Szegedet is nagyobb kedvezményekben részesíti a kormány. A Hajduföld munkatársa most kérdést intézett a szegedi tapasztalatokra vonatkozólag Magoss György polgármesterhez, aki a következőket volt szives mondani:

Nagy magánépítkezések Szegeden

— Szegedre az egyetemi építkezések megtekintésére mentem át a egyébként is kívántam tudni, hogy hogyan állanak a városi építkezések, a városzépítési és rendezési munkák. Van már 15 éve, hogy utoljára Szegeden voltam és így nagyon kellemesen lepott meg mindaz, amit láttam. Nem igaz az a mende monda, hogy az új határok

következtében Szeged pusztulásra van szánva, mert ott még nagyobb erővel dolgoznak, mint nálunk. Folynak az építkezések, utburkolások.

És a magánépítkezések?

— Azok is — felelte a polgármester. Láttam a hatalmas háromemeletes palotát, melyet most építenek. Megkérdeztem a műszaki főtanácsost, hogy a város építkezik-e itt.

— Nem, ezt a házat egy kereskedő építi — mondta, még pedig az építési kölcsönből.

Egy másik telken, közvetlenül a szintén most épülő fogadalmi templom mellett szintén egy magánember, egy heatesmester épít háromemeletes bérpalotát. A múlt évben a város épített ezen a környéken háromemeletes bérházat, melynek földszintjén a plébánia hivatalt helyezték el. mig az emeleten bérlakások vannak. A város ezenkívül még egy és kétszobás kislakást épített az utolsó esztendőben. Igaz, hogy ezek egy részéhez tekintélyes összeggel járult hozzá a népjóléti miniszterium, mely 70 kislakás építésének felelősségét bocsátotta a város rendel-

készítésére, ugyane célra megkapta a város a katonai barakkok anyagát is.

Szeged 8 millió aranykoronát áldoz egyetemére

Ezenkívül más téren is folynak az építkezések. Óriási nagy dolog az egyetem, amely a Tiszaparton épül fel. Tizenkét hold beépített területet sajátítanak ki és bontanak le erre a célra, éppen azon a részen, melyet annak idején a nagy árvíz megkímélt. Itt javarészt emeletes házak kerülnek, hogy rettetes pénzbe kerüljen a telkek megszerzése, szabályozása. Szeged most 8 millió aranykoronát ajánlott fel az egyetem céljaira, azt hiszem azonban, hogy a telkek kisajátítása még ugyanennyibe fog kerülni, nem hiszem, hogy ezek az áldozatok nem haladják meg a város teherbíró képességét.

Épül a fogadalmi templom

Megnéztem a fogadalmi templom építkezését is — folytatta a polgármester. — Szeged a nagy árvíz után határozta el ennek a templomnak az építését, amit azonban a háború félbeszakított. Most újra megkezdődött az építés és a város évente sok-sok milliót fordít erre. Azonban még jó néhány esztendőbe belekerül, míg kész lesz lesznek, hiszen a templom tele lesz képekkel, festményekkel, freskókkal, műmárványt és díszes anyagokat használnak fel az építkezéseknél.

Viruló strand-élet Szegeden

Megnéztem ezenkívül a városi parkokat, melyek bizony nyugodtan felvehetik a versenyt a mieinkkel. Készülnek az utburkolatozások is. Most csináltak meg a hatalmas külső körutat és nagy erővel folyik a belső körút javítása is. Megnéztem a tiszai strandot, amelyen szinte képzelhetetlenül élénk élet folyik. Délután a több kilométer hosszúságban elterülő strandot valóságos elleppte a közönség. Igen élénk a vízisport élet is és több száz csónak áll a közönség rendelkezésére.

Érdemes még megemlíteni, hogy Szeged városa a Speyer kölcsönt tanyai kisvasut építésére használta fel és mintegy 40 kilométer tanyai vasutat épít, hogy összeköttelést teremtsen hatalmas tanyavilágával. Most dolgoznak a Tisza hid rendbehozatalán és jövőre az egész faszerkezetű hidat vashidra cserélik át.

„Debrecen el van bizakodva” — mondja polgármester

Mi idehaza nagyon elvagyunk bizakodva — fejezte be a polgármester, hogy azt a tempót, melyet mi csinálunk, más városok nem bírják. Pedig nem így áll a dolog. Mert nekünk nem szabad itt megállni, tovább kell folytatni a beruházásokat, ha azt akarjuk, hogy a többi magyar városok, Miskolc, Szeged, Nyiregyháza túl ne szárnyaljanak.

Végezetül kérdést intéztünk a polgármesterhez, hogy mi a véleménye a kormányról arról az állítólagos álláspontjáról, mely szerint a debreceni egyetem központi épületére csak akkor

ad két és fél millió aranykoronát, ha ugyanennyivel járul hozzá ahhoz a város is.

Mi lesz a debreceni egyetemmel?

— *Egyelőre ennek a híreknek semmi komolyabb alapja nincs* — felelte a polgármester. Hivatalos kormánykörök, minisztériális tisztviselők nem közöltek velünk semmi ilyen dolgot, de az egyetem részéről valóban történt érdeklődés ilyen irányban. Felmerült az a gondolat is, hogy a központi épület a pénzhány miatt talán kisebb formában építenék fel, de ennek a tervnek legelőször ellensége maga az egyetemi tanári kar, mert a do'og valóban úgy is áll, hogy a központi épületnek feltétlenül arányban kell lenni a környező épületekkel. Ilyenformán inkább várni kell, de a központi épület csak az eredetileg tervezett nagyságban lehet felépíteni.

A Szepesi-Szövetség sikerrel zárult nyári akciói

A Szepesi-Szövetség nyárra tervezett két akcióját sikerrel fejezte be. A 10 napos Magas Tátrába irányított kirándulás dr. Horvay Róbert vezetése mellett felölelte az összes fontosabb látványokat Csorbatól Szepesbéláig. Még a dobsinai jégbarlang megtekintésére is jutott idő. A kirándulók megszálltak a nagyszerűen fejlődő Matlósházán, Poprádon a Payer-szállóban, Tarpatokon a Zerge-szállóban, Tátrafüreden a remekbe készült új Palace-szanatóriumban. Mindenütt teljesen kielégítő jó ellátásban és szives fogadtatásban részesültek. Felejthetetlen lesz számukra az öt kőrücváros Késmárk és akkor rendezett Ipar kiállításával és a meggyitásra rendezett ünnepi felvonulásával.

A Gölnichánya mellett fekvő Thurzófürdőről egy havi nyaralásukról múlt héten érkeztek meg a részt-

vévő diákok. A fürdő nagyszerű vize, levegője, környéke, a jó ellátás mindenképpen javukra szolgált. Megerősödtek, meghíztak a kirándulásaik alkalmából sokat tanultak. Négy napon át járták a Tátrát is.

Közérdeklődésre tarthat számot, hogy Thurzófürdő szeptemberre utószezont hirdet feladottaknak 1100 cseh kor-

naért (gyermeknek 13 éves korig 600). Az összegben benne van az ellátás, lakás, fürdő, kocsik érkezéskor és távozáskor költsége is. A hazafelé való utra 50% kedvezmény jár a cseh vonatokon. A leghosszabb kerülő a Magas Tátra alatt Zsolnán át a gyönyörű Vágvolgyön Szobig III. oszt. gyorsal így 60 cseh koronába kerül.

Kedden ítél a tábla a frank-összeesküvés perében

Budapest, augusztus 21. A frank-ügy mai táblai tárgyalásán folytatnak a védőbeszédet. Hír szerint a tábla a jövő hét elején,

kedden hirdeti ki az ítéletet a frankügyben.

Schubert védő beszéde végétől az elnök szünetet rendelt el, amely után Kelemen Kornél szólalt fel Parragh védelmében. A vádlott felmentését kérte. Dr. Zimmermann S. Örtsey védelmében szólalt fel és az ítéletnek rávonatkozó részének helybenhagyását kérte.

Dr. Hindy Zoltán vitéz Hála J.

zsel részére kért felmentő ítéletet. Dr. Horváth Elemér Á. o. ton Árpád védelmében, Füzesséi Károly Velösy Béla, Boczan Elemér Olchváry Jenő védelmében szólalt fel. Mindannyian bűncselekmény hiányában védenek felmentését kérik.

Végül Simon Mihály Pál, Manóvich Béla védője hangzott a védőcselekmény ártatlanságát és kérte felmentését.

As elnök ezután a tárgyalást negyednegykor félbeszakította és folytatását hétfőre délelőtt félóra tüzte ki.

Bartha és Bicskey győztek a 100 méteres hátuszás előfutámban

Budapest, augusztus 21. A magyar vízipólócsapat pénteken, az Európa-bajnokság keretében mérte össze erejét a belgákkal, akikről a multkorai vereség miatt pompás revansot vett, amennyiben a magyar csapat izgalmas mérkőzés után

5:0 arányú győzelmet aráltak.

A svédok pedig 5:4 arányban győztek le a német csapatot. Így a bajnokság Magyarország és Svédország között fog eldőlni.

A vízipólómérkőzés után az 1500 és 200 méteres uszás s a toronyműgrás döntője került sorra. 1500 méteren bajnok lett Arne Borg, 200 méteren Rademacher, a toronyműgrásban Luber.

Szombaton délelőtt bonyolították le a

100 méteres gyorsuszás előfutámát

a következő eredménnyel:

Első előfutám: 1. Arne Borg (svéd) 1 p. 08.6 mp., 2. Heinrich (Németország) 1 p. 09.6 mp.

Második előfutám: 1. Bárány István (Magyarország) 1 p. 02.6 mp., 2. Werner (svéd) 1 p. 04.6 mp. 3. Polli (Olaszország) 1 p. 05.6 mp.

Harmadik előfutám: 1. Gáborffy (Magyarország) 1 p. 04.4 mp. 2. Heilmann (Németország) 1 p. 06.4 mp. 3. Thipont (belga) 1 p. 08.6 mp.

A vasárnapi döntőbe került a két-két első helyezett és az olasz Polli.

Ezután bonyolították le a

100 méteres hátuszás

előfutámait.

Az első előfutám eredménye: 1. Borta (magyar) és Lundahl (svéd) koltserenyben 1 p 17 mp., 3. Trenschel (német) 1 p 19 mp.

Második előfutám: 1. Bicskey Aladár 1 p 16.8 mp., 2. Fröhlich Gusztáv (német) 1 p 17.4 mp. 3. Dvorzak (osztrák) 1 p 18 mp.

A holnap délután tartandó döntőben Bartha, Lundahl, Trenschel, Bicskey, Fröhlich és Dvorzak indulhatnak.

As előfutám bejezése után a

400 méteres bajnokság

döntője került sorra, mely a következő eredménnyel végződött:

Bajnok: Arne Borg (svéd) 5 p 14.2 mp. 2. Heinrich (német) 5 p 21.6 mp. 3. Berges (német) 5 p 25.6 mp. 4. Fehér (magyar) 5 p 33.8 mp. 5. Vannie (magyar) 5 p 34.6 mp. 6. Antos (cseh) 5 p 44 mp. 7. Koutek (cseh) 5 p 52 mp.

A műgrás

első előfutámban 1. Mund német 181.10 pont. 2. Studinger osztrák 151.48 pont. 3. Knight angol 131.68 pont.

Második előfutámban. 1. Lechnir német 182.04 pont. 2. Arnold osztrák 155.74 pont. 3. Balázs cseh 153.66 pont. 4. Vajda magyar 151.62 pont.

Fényképezőgépek

és cikkekéről ingyen küld árjegyzéket, ha levelezőlapra kéri

Hatschek és Farkas

Budapest, VI. Károly-körut 26

A tüdőbetegek lelki hygienéje

Irta: kókai dr. Kováts József*

a székesfehérvári VIII. kerületi tüdőbeteg-gondozó intézet vezető főorvosa.

Háboruban elemi fontosságú ügy a hadseregeknek lehetőleg gondos táplálása és testi hygienéje. A gümőkór elkeseredett, szívós küzdelme az emberi (és állati) testnek egy ehhez a testhez képest hallatlanul kicsiny méretű ellenséggel, a Koch-féle bacillussal.

De irva nagyon, hogy az ember nemcsak kenyérről él, hanem Isten igéjével is.

Hadseregek természetesen nem működhetnek egységes terv, egységes vezetés nélkül. Támadásnak és védekezésnek jól átgondolt terv szerint kell történnie, számolva egyfelől váratlan meglepetésekkel, másfelől pedig felhasználva minden kinnálló előnyt. A haditerv szabatos s mégis rugalmas vezérgondolat legyen.

A hadsereg egyes részeit villandórok, az emberi test sejtjeit ideg-szálak kapcsolják össze amott a főhadiszállással s a közbeeső gócpontokkal, emitt a kimondhatatlanul bonyolult aggyal és gerincaggyal.

Életműködéseink oly csodás egy-

* A Népjóléti Minisztérium Propaganda Központjának és az Orsz. Közegészségügyi Egyesület Propaganda Szakosztályának közleménye.

öntettségel, a részeknek oly célszerű összehangoltságával történik, hogy lehetetlen elutasítanunk azt a meggyőződést, hogy ennek a bonyolult szerkezetű testnek működését az agygerincagy-rendszeren keresztül valamely csodálatos vezérelv irányítja. A vallásos ember élményeként ismeri ezt a vezérelvet, melyet közönségesen lélek-nek nevezünk. A lélek az a főhadvezér, akinek gondolatai, érzelmei, akarata uralkodnak a hadsereg összes katonájára, a test összes sejtjeire, tehát az agysejteket fölött is. Nélküle felbomlik a csatarend, tönkremegy a fejt vesztett hadsereg.

A lélek hatalmát néhány példával jellemezhetjük.

Néhai Lanfenauer és Högyes tanárok mély hypnosisban nyirkos tűzifa-hasábbal érintették egy nőbetegük karját, avval a suggestióval, hogy tüzes vassal érintették. Az érintés helyén súlyos égési seb keletkezett, melynek gyógyulása a szokásos sebkezelés mellett hetekig tartott.

Egyes vallási rajongók tenyerén és talpán Jézus sebeihez hasonló tünemények keletkeztek, mert ők az ő szenvedéseit maguk is atakarták élni.

A legutóbbi nápolyi állattani kongresszuson Driesch, a neovitalisták világhírű vezére... önvallomást tett, ő, aki azelőtt csak célszerűen működő physikumot ismert. Utalt alsórendű állatokon végzett kísérleteire, melyek szerint, ha ez álla-

tokat lefejezte, a törzs új fejet, a fej pedig új törzset fejlesztett ki magának. Beismerte, hogy tévedett, midőn az élő lényeket eddig csupán célszerűen működő physikokémiai szervezeteknek tartotta s kijelentette, hogy lehetetlen e jelenségeket egy magasabbrendű életelv, lélek nélkül megmagyarázni.

Az immáron csufosan megbukott-nak tekinthető materialistikus világnézet nem is kísérli meg a lelki jelenségek magyarázatát, sőt gondosan elkerüli őket.

Nos, ha ez így van, miért nem veszi igénybe az emberiség a léleknek e csodás hatalmát? Miért ez a kishitűség? Mennyi bajt okoz ez a kishitűség, tulajdon lelki képességei ismeretének ez a hiánya... a tüdőbajnosnál.

A tüdőbetegeknek őket bizonyos fokig jellemző a lelki állapot. Ennek létrejövételében nem csekély szerepe van egyfelől a bacillusok által termelt mérgeanyagoknak, másfelől az ellentük való küzdelemben, ennek hosszú tartama miatt a kezdetben reménykedő beteg sokáig bizó, de lassacskán mégis csak reménytelenül váló lelke, kishitűsége is, melynek folytán viszont elveszti a táplálkozáshoz, teste ápolásához való kedvét is. A sok köhögés is kifárasztja amugy is gyenge vérszegény testét. Sajnos, a betegek a szükségnél sokkal többet is köhögnek saját szerű lelki állapotuk, lelki beállításuk folytán. Betegségüket, állapotuk komoly voltát a köhögésnek

végzetes tulzásával tulhangsúlyozzák és ezáltal egy megrendítő, tragikus circulus vitiosus áldozataivá lesznek, mert viszont a sok köhögés eszükbe juttatja betegségük súlyos voltát s kétségbeesésük fokozódik.

Egy vigasztaló, reménykeltő szóra felragyog arcuk. Két véglet közt hanyódnak a gyengeségtől ingerlékeny idegrendszerük; kicsinyesek, szélséyesek, önzők, zsémbesek, belátásuk, akaratuk mind jobban eltompul, elgyengül. Egyszer-egyszer nagy buzgalommal fognak dologhoz, de csakhamar kifáradván, egy újabb nagy tervük marad... Tervnek. A halált megelőző hanyatlási időszakban némely beteg lelke megnyílt, optimismus fogja el s most már bizván gyógyulásában nagy terveket szó a jövőre nézve...

Ha azonban erős lelki motívum unszolja a beteget s ha nagy értelmi képességekkel bír, ha nagy esztétikai, vagy etikai célt követ, akkor nagy dolgokra is képes lehet. (Aubrey Beardsley, Schiller, Reviczky).

Régi kérdés az: vajjon valamely más okokból létrejött kedélyzavar készíti-e elő a talajt a gümőkór számára, avagy ez a kedélyzavar a testben már megfészkelődött gümőkór egyik tünete-e?

Egy példát. Vannak szülők, akik már parányi gyermeküket is tulságosan fegyelmezik, úgy bánván velük, mintha apró csinyjeiket érettséssel követték volna el és szándékos rosszakarattal. E szülők nem is sejtik, hogy a gyermek értékelése

VÁROSHÁZI ARCKÉPCSARNOK*

A jutalék-cápa

Debrecen határain belül a közgazdasági zseni külső ismérveit vélük felfedezni benne, másutt legfeljebb nyugalmazott zálogházi ügyöknök néznék. Pedig sem egyik, sem másik. Egyedüli foglalkozása, hogy város-anya. S ő az egyetlen, aki meg is él ebből. Lefésült, magyaros bajusza az asszimilálódás külső szimboliuma lenne, de lelkiisége ma is egészben és érintetlenül zsidó. Akarva, akaratlanul is a a cápára emlékeztet. Az elve: mindent lenyelni és mindent bekapni, amit csak lehet.

Tagja az összes városházi bizottságoknak és szükség esetén még a színügyhez is hozzá szakért. Nagyképű véleményét mond az aktorokról, a repertoárról, de rendszeren csak ahokra a bizottsági ülésekre jár el, azol jelenléti díj, illetőleg jutalék van. Mert jutaléket kap mindenfelől, az összes városi vállalatoktól, sőt állítólag egy rossz nyelvű bizottsági tagtárs szerint még abból is részesedik, ami a betonból készült és némely utcasarkon felállított legújabb városi közüzembe befolyik.

Az egyetlen dolog, ami lelkesítőig izgatja, érdekli: a jutalék. Ebből a számszögből lát minden kérdést, ezt számítja az ülések alatt s mint az állat mimikrije, ehez igazodik külső megjelenése is. Félretaposott sarku cipőben, vasatlatlan nadrágban jár, hogy láttán csodálkozzék a jámbor adófizető és mondja: milyen önzetlen ember! Szegény, becsületes, nem ismer fáradságot. Elkoptatja a cipője sarkát a város ügyeiben s még a nadrágját sem ér rá kivasaltni.

* A mai számunkban megkezdjük a városi arcképcsarnok köztetését, melyben a debreceni közgyűlés és a városháza néhány alakjának típusát hozzuk a közönség szeme elé. Az arcképcsarnok vasárnap és ünnepnapon számunkban jelenik meg.

teljesen más, mint a felnőtteké! Így gyermeküket megfélemlítik, kitépik a lelkükben szunnyadó nagy célratörés, nagy akarás csírát. Az ilyen, akaratát megfosztott, hamis, sőt összevont itéletű és értékelésű, kóros érzésvilágú, rettegő, kicsinyhitű gyermek életkedve is kicsiny, kedve nem lévén az élethez, magába vonul, táplálkozása csökken, mert keveset mozog s keveset mozogván, kevesebbet s felületesebben lélegzik. A nem elég mélyen, nem elég gyakran lélegző tüdő pedig jó tápláló talaja a gümőkór bacillusának.

A nagy akaratú, nemes hevületű egyének nem is lesznek tüdőbetegké, vagy, ha ez utól is éri őket, könnyen kigyógyulnak belőle.

Ósrégi tapasztalat az, hogy a fertőző betegségeknek s ezek közt a gümőkórnak keletkezésére és befolyására mily nagy hatása van a léleknek. A görbersdorfi világhírű sanatorium megalapítója, Brehmer, 30 évi tapasztalata alapján azt mondta: „Ezek a betegek jellemük szerint gyógyulnak meg, vagy pusztulnak el.”

A tüdőbajos lelki hygienéjének fő feladatai ezek szerint: az akarat erősítése, viszonyaihoz képest lehetőleg derűs kedélyhangulat, önbizalom megerősítése és megszilárdítása. Az őt ápolók kiapadhatatlan türelemmel foglalkozzanak vele, legyenek a beteges lélek viharainak kitűnő villámhárítói. A beteg figyelmét tereljék el tökéletesen a betegségétől s e figyelemterelésre őt is neveljék reá.

Lényegében pedig tipusa faja legellenzesebb rétegének: a kormányzsidónak. A közgyűlésen mindig az első padban ül, hogy a tanács tagjai és a polgármester lássák, milyen szépen tud helyeselni. Kétségbeesett buzgósággal csacsenol minden felsőbb helyről jött kijelentésnek. Ha például a polgármester azt mondja: milyen szép idő van, a jutalékcápa összecsapja a kezét, elámul a gyönyörűségtől és mondja:

— Micsoda bölcsesség! Micsoda ész! Persze ezt jó hangosan jelenti ki, hogy ne csak a szomszédja, de a polgármester is hallja.

Felszólalni csak olyan kérdésekben szokott, melyekben már senki sem vállalkozik arra, hogy megtárogassa a városházi uralom valamelyik csodálatos ötletét. Ő nyugodt lelkiismerettel, tudatosan és főként alázatosan beszél. Leológ bajusza mellől — két oldalt — csak úgy csurog a hódolat, a csodálat s közben persze nem veszi észre, hogy ilyenkor bujik ki belőle legjobban a sunyi ravasz izraelita, a hízlekedő, végtelenségig alázatos házi zsidó, aki még saját fajtestvéreit sem átalja esetleg hábadófnia, hogy szolgálatot tegyen gazdáinak. Tudja, hogy a jutalom nem marad el. Legközelebb újra beválasztják egy bizottságba, ahol nem ingyen kell fáradoznia a közért.

Mondani is felesleges, hogy ő a sereghajtó is. A szavazásnál ő áll fel elsőnek, ő kiáltja az első igent s ő böki oldalba vagy kapacitálja a melléte üloket. Persze, ahol teheti, ott már nem alázatos, nem meghunyászkodó. Sőt. Az egyszerűbb emberekkel szemben különösen igyekszik éreztetni hatalmát. Nemrégiben felszállt az egyik villamosra, mire a kalauz a jegyet kérte tőle.

— Szabadjegy! — vetette oda a cápa és megmutatta az igazolvány egyik sarkát.

A kalauz, aki nem ismerte őt, a közgazdasági férfit, a nagyurak pertu barátját, nem akarta elhinni a dolgot. Igazoltatásra került a sor, melynek végeztével az alázatos házi zsidócska mellét düllesztve így szólt a kalauzhoz:

— Maga holnap már nem fogja ezt a sapkát viselni!

Igen, mert aki nem ismeri őt, az nem szolgálhat a villamosnál sem, különösen, ha nincs tisztába azzal, hogy neki szabadjegye van. Pedig van. A villamoson, az uszodába, a gőz- és kádfürdőbe, a guti vasutra, a színházba és a fásori lócára.

Csodálatos dolog, de senki se tudja, hogy tulajdonképpen minek is is köszönheti hát azt a kegyet, mely a jutalékok alakjában özönlik feléje. Hiszen mindenki tudja róla, hogy az észbeli számlájára nem fizettek annyi talentumot, mint a városi házipénztárnál benyújtott bonjaira. Nevét ugyan valóban tanítják már az összes közgazdasági könyvekben, de sajnos, csak egy szerencsétlen vállalkozás folytán, mely épen az ő vezetése alatt égett le. Közismert dolog az is, hogy eddig megbukott minden bank és üzlet, melyet ő vezetett. Mégis mindenki tudja, hogy ő lesz a város egyik legközelebb megvásárlandó nagy vállalatának igazgatója.

Bizottsági tagtársai részéről, épen a cápasága miatt, csendes utálat-

nak örvend. Háta mögött azonban jól felfogott vélemények nyilvánítása épen nem ritka dolog. Különösképen nem szereti a közgyűlés egyik leg-súlyosabb egyénisége, aki többször kijelentette már, hogy ennek az embernek is szívesen rendel ingyen temetést. Szemről szembe azonban ő is kedves barátomnak szólítja,

mert a mai közgyűlés némely tagjai olyan nagy tisztelettel vannak a hivatalos város iránt, hogy nem merik bántani a félhivatalos cápát sem. Így aztán a jutalék-mogul vidáman él tovább. Hogy miből, azt senki se tudja, de a rossz nyelvek azt beszélik, hogy tisztán és pusztán a jutalékból.

A tégláskerti Edison harminc érdekes találmánya

Hack Antal fantasztikus és praktikus találmányainak újabb sorozata

(A Hajdúföld tudósítójától.) Mai napság feltalálónak lenni se könnyű dolog, sőt talán a legnehezebb. Előző számunkban írtunk már egyet-mást a Basahalom utcai Edisonról, aki élő példája ennek a közéletű igazságnak. Mert a világraszóló találmányai mellett vannak olyan ötletei is, amelyek valóban érdemesek lennének arra, hogy mielőbb megvalósuljanak és némi komoly pénzkehez juttassák Hack Mihályt. Persze ehhez előbb konstruktor kellene, aki gyakorlatban is megcsinálja, amit Hack Mihály modell alakjában sem tud elkészíteni. — Aztán pedig pénz kellene, pénz és ismét csak pénz.

Praktikus találmányok és szép női bokák

Hack Mihály feltalált többek között egy autó irányjelzőt is, amely négy irányban mutatja, hogy merre kanyarodik az autó. A sofőrnek így az utca keresztezéseknél nem kellene a kezét nyújtogatni a forgalmirendőr csodálkozására. Ez a találmány már a kereskedelmi minisztériumnál van. Azt persze nem lehet tudni, hogy mi lesz a s rsa Úgyes dolog a Hack Mihály által feltalált hó- és sportcipő is, melynek különösen a nők örülnének, azon egyszerű oknál fogva, mivel a cipőben szépen érvényesülnek a karcsu női bokák.

Feltalált ezenkívül egy tartalom jelzőt is, amely megmutatja, hogy mennyi bor van a hordóban. Nem kell a felső lyukon kukucskálni a hordó fenekére, mert ha rászerelek a tartalomjelzőt, deciliter pontossággal látni lehet, hogy mennyi folyadék van még odabent. Olyan dolognak látszik a szabályozható állvány és az összerakható kerítés is. Mindkettőt szabályozni lehet. Kisebbre nagyobbra. Az első találmány minden üzletben felszerelhető s szabályozható még akkor is, ha tele van áruval. Érdekes dolog az általa feltalált úgynevezett „diat sablon” is, melyet szintén a kereskedők használhatnának célszerűen. A divatsablon egy festett üveglap, amely a szövetek, selymek vásárlásánál a válogatás alkalmával pontosan megmutatná, hogy milyen lesz a szövetből készített ruha. Így azután önagyságának az üzletben könnyebb lenne a választás.

Úgyes pengő átszámítási táblázat

Feltalált és a szerkesztőségben be is mutatott Hack Mihály pengő átszámítási táblázatát, amely határozottan jobb, mint az összes eddigiek. Nemcsak 20—30 tételt lehet vele kiszámítani, de minden összeget. Pontosan megmondja az embernek, hogy mennyi fizetés nem lesz a zsebében elsején, pengőben.

Találmányai közé tartozik egy egészségügyi és rendészeti szempontból általa használhatónak mondott piaci árússító asszál is, amelyet Debrecen városának akar most felajánlani. Úgyes dolog a szabályozható

ecret, a podgyászfordó és az új rendszerű kolbászöltő is, mellyel úgy lehet megtölteni a kolbászt és a hurkát, hogy abba nem szorul bele a levegő.

A villanyáram mint vekker

A vekker órát olyan ébresztővel óhajta pótolni Hack, amely nem csap zajt, hanem csendesen ébreszti fel az embert. Ez egy villany óra volna, amely szeliden villanyozná a kívánt percben az alvót. Az óra egyébként még más kiváló tulajdonságokkal is rendelkezik.

Feltalált ezenkívül egy mérleget is, mely alig nagyobb, mint egy szék, de olyan súlyt lehet vele mérni, mint egy nagy hidmérleggel. Így aztán nem a súlyt kell a mérleghez vinni, hanem a mérleget a súlyhoz.

Gummiarabikum és reklám

Sok reményt fűz egy találmányához, melynek címe „háztartási villanyerő fejlesztő”. Szerinte ezzel házilag lehet termelni a villanyáramot. — Nagyon olcsón. Érdekes dolog az általa feltalált oktató palatábla és oktató számoló gép is, melyekkel a pedagógusok dolgan akar könnyíteni. A ragasztó oldattartó nevű találmánya arra szolgál, hogy például a szerkesztőségekben ne boruljon ki az íróasztalra a gummiarabikum és ne legyen ragacsos az ember keze. Számoló méterét szintén lehetne használni. A férfiak részére könnyű, kombinált és egy darabban hordható férfiruhát talált ki. Feltalált többek között egy olyan reklám oszlopot is, melyet nem kellene ugyan forgatni, de egyszerre mégis számtalan új és új reklámlemez váltakozna rajta, a közönség méltó ámulatára.

Gummiarabikum a lovaknak

A városokban uralkodó borzasztó zaj ellen is szeretne valamit tenni Hack Mihály. Ezért hát egy gummi-ból levő löpátkötő talált fel, mellyel a lovak olyan nesztelenül járhatnak, akár egy macska. Ezen felül a derék állatok nem kapnának ingyulladást sem. A por leküzdésére az autókön akar ujtásokat csinálni a feltaláló. Azt mondja, hogy már van egy találmánya, melyet fel lehet szerelni az autókra, melyek ez esetben nem fognak hatalmas porfellegetek verni, mert a szerkezet magába szívja, később pedig le is rakja a port.

Végül nem érdektelen az utolsó találmánya sem, amelynek címe „Emberbarát segítő”. Ez egy olyan készülék, amelyet, ha az ember felszerel a lakásában, betörés, tűz, gyilkossági kísérlet és más ilyen ravasz esetben torkaszakadtából kiabál a megtámadott helyett is. Ezt a találmányt a biztosító intézeteknél szeretné értékesíteni a feltaláló.

A feltaláló utja

A feltaláló egyébként maga panasolja legnagyobb baját, amely sok tervét, számítását kereszi.

huzsa, azt tudnillik, hogy találmányainak csak leírását tudja elkészíteni, de megfelelő konstruktőrre, aki a modelleket is elkészítse, eddig még nem akadt. Pedig kétségtelen dolog, hogy fantasztikusnak látszó ötletein kívül van néhány találmánya, mely megérdemelné, hogy komolyabban foglalkozzanak vele.

Hack Mihály ugyanis végigjárt már a magyar feltalálók egész keresztes kálváriáját. Jart a miniszteriumokba, városnál, iparkamaránál, megpróbált segílyt, támogatást kérni, persze nem sok eredménnyel. Egyik találmányát, a divatsablont saját maga elkészítette, végigjárt vele az országot: s a kereskedőknek maga árulta a találmányt. Egyik héten az áru elkészítésén dolgozott, a másik héten árulta. Nagyven milliót össze is szedett, de ezt az összeget teljesen felemésztette a sok utazási költség.

Ötletei arra vallanak, hogy gyakorlatilag is használhatók

Jelenleg azon fáradozik, hogy egy alkalmas konstruktőrre akadva, modellekben is elkészíthesse találmányait, melyekből mintavásárral szándékozik rendezni. Támogatást kért az Iparkamarától, ahol valóban megértéssel fogadták és ajánló levelet is adtak neki, hogy anyagi természetű kéréseivel felkereshesse a kereskedőket. Az ajánlólevél így hangzik:

Hack Mihály debreceni Tégláskert Basahalom-utca 10 szám alatti lakos találmányainak érték sítésével foglalkozik. Kérésére a Kamara érdeklőségének figyelmébe ajánlja, mert ötletei arra vallanak, hogy gyakorlatilag is használhatók

gyelmébe ajánlja, mert ötletei arra vallanak, hogy gyakorlatilag is használhatók
Debrecen, 1926 július 30

Sesztina, elnök
Diczig, s titkár

Nehéz dolog ma feltalálónak lenni

Sajnos, de való, hogy pénz nélkül a feltaláló sem élhet. Hack Mihály is megpróbált már egyszer adakozás útján annyi pénzt összeszedni, hogy valamit kezdhessen találmányaival. Reméljük, hogy a most ingitott akciója több sikert fog hozni, mert meguk látjuk legjobban, hogy feltalálónak lenni, mennyire nem könnyű dolog mai napság. Maga a szabadsalom is pénzbe kerül. Hack Mihály szerint, aki természetszerűleg valóságos szakértő ezen a téren, a **szabadalmi hivatal most a következő díjakat szedi:** a szabadsalom bejelentése 150,000 korona, az első évben fizetendő díj 20 aranykorona, a leírás kiigazításáért 10 aranykorona, a folyamodvány 100,000 korona és minden egyes melléklet 5000 korona.

Remélhetőleg Debrecen közönsége megérti a Hack Mihály törekvéseit és támogatni fogja céljai elérésében. U óvásra sohasem lehet tudni, hogy kiből mi lesz. Hátha egyszer a tégláskerti Edison is valami valóban új és értékes találmánnyal lép meg a világot és milliárdos lesz, mint ama amerikai kollégája és elődje, aki még csak bisományi ügyök se volt, amennyiben mint rikkancs, újságokat árult a vonaton és mégis *Edison* Tamás lett belőle.

(nars)

A Svetits-zárda vezetősége számüzi az intézetből az erkölcsrontó divathóbortokat

Az intézet szigorú rendelkezései a jövő tanévre — Felhívás a szülőkhöz

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az utóbbi években mind nagyobb tért hódítottak már a fiatal lányok között is a legkülönbözőbb és lehetetlenebb divathóbortok, amelyek súlyosan káros befolyással lehetnek az ifjúság erkölcsi részére s amelyeknek egyedüli céljuk a feltűnéskeltés. Az iskolák és ifjúsági intézmények vezetősége minden erejével azon van, hogy a gyermeknevelés érdekében legalább az iskolákból a legnagyobb eréllyel

száműzze ezt a divathajhászt, amelynek nagyfokú elterjedésében maguk a szülők is hibásak, akik nem veszik észre, hogy ez milyen káros hatással van gyermekeik lelki fejlődésére.

Eppen ezért a debreceni Svetits-intézet a jövő tanévre a következő rendelkezést adta ki az intézetben felvételre jelentkező növendékekre vonatkozólag:

1. A legnagyobb pontosságot kívánjuk a vallási és iskolai kötelezettségek teljesítésében, U. m. a) Vasár-és ünnepnapon a tanuló ifjúság számára kijelölt istentiszteletra minden növendék köteles eljőnni. A hétköznapi szentmise látogatása alól csak komoly gyengélkedés és nagy távolság ment föl; b) Eppen ilyen pontosságot követelünk az iskolalátogatás tekintetében is.

2. A leghatározottabban szembe szállunk

az erkölcstelen divattal, nem tűrünk testhez tapadó, szűk, rövid szoknyát. Legalább a térd följé, erősen kivágott, állású szö-

vetű és rövid ujjú ruhákat. Csak fekete, fehér és barna harisnyát szabad hordani. A divathajhászat méréséklése és az egyszerűség megköveteltetése céljából

egyenkölény viselését rendeljük el.

októberben pedig egyensapkát vezetünk be, ennek beszerzése mindenkire nézve kötelező. A ruházatra vonatkozó ezen rendelkezések nemcsak az intézetben töltött időre vonatkoznak, hanem kötelezők a tanulóra az intézet falain kívül is mindaddig, amíg az intézet növendéke.

3. Bubi- vagy más feltűnő frizurát

semmi szín alatt sem szabad viselni,

körhajat csak kisebb gyermekek (elemi- és polgári iskolások) viselhetnek.

4. Tilos az ékszerek hordása.

5. Szini- és mozgóképes, vagy bármilyen más előadásra a tanulók csak szüleit vagy felnőtt hozzártatózók kíséretében mehetnek, tartoznak azonban erre is előzőleg osztályfőnöktől engedélyt kérni. Nyilvános mulatságokon jelen lenniük soha nem szabad.

6. Mivel az intézet rendez táncanfolyamot, ahol az oktatás és a növendékek magaviselete közvetlen felügyeletünk alatt áll, azért növendékeink az iskolai év tartama alatt

másutt nem vehetnek részt táncanfolyamokon.

A Svetits-intézet vezetősége ezzel kapcsolatosan arra kéri a szülőket, hogy az intézet erkölcsmentő, lélek-nemésítő munkájában

szívesen segítsék.

legalább ezáltal, hogy legyenek teljes bizalommal és megértéssel a fenti rendelkezések iránt, amelyekkel nem szaklatni akarják a növendékeket, hanem elhárítani mindent, ami az ifju lelkeket megrontja.

Ismeretlen félkaru fiatalember ravasz szélhámoskodása a SZEFE nevével

Olcsó jegyeket árult nem létező előadásra — A SZEFE elnökségének felhívása a közönséghez

(A Hajdúföld tudósítójától.) Nem mindennapi szélhámoságot követett el Debrecenben az elmúlt napokban egy ismeretlen félkaru fiatalember, aki a menekült székely diákok és a SZEFE nevében alapítványt becsapta a közönséget. A fiatalember ugyanis sorra járta a debreceni házakat, különösen a Széchenyi-utca környékét és az egyes családoknak olcsó dru jegyeket kínál egy előadásra, mely, mint mondotta, Szent Istvan-napján délután lesz a Jókai-utcai elemi iskola termében

a menekült székely diákok javára.

A fiatalember mindenütt a Szeffhére hivatkozott s mivel a jegyeket mindössze két ezer koronáért vesztegette, igen sokan vásároltak. Volt egy népes család, melynek tagjai egyszerre 15 jegyet vettek. Mindössze 30 ezer koronába került az egész. A szélhámos ezért a pénzért

magas névű előadást,

pesti szónokot, szavalatot, zeneszámot és hasonló szép dolgokat ígért. A jegyek pedig hallatlan mértékben fogytak.

Igy történni meg aztán, hogy Szent Istvan napján délután mintegy 200 ember jelent meg a Jókai-utcai elemi iskolában, ahol persze

senki sem tudott a készülő előadásról.

Az impresszáriót itt még csak nem is láttak, így tehát rögtön nyilvánvaló lett, hogy

a félkaru fiatalember szélhámos,

aki nemcsak jogtalan haszonhoz jutott, hanem alaposan feltűtette a közönséget is. Voltak, akik azonnal elisiettek a Szeffhe-internatusba és érdeklődni kezdtek, hogy mikor tartják meg az elmaradt előadást. Itt persze kijelentették, hogy előadásról szó sincs, a Szeffhe hívesmit jelenleg a nyári szünet alatt nem is rendezhet, egyszóval, aki a jegyeket árúsította, közönséges szélhámos, aki nek a Szeffhéhez és a menekült diákokhoz semmi köze sincs.

Természetes azonban, hogy a Szeffhe vezetősége nem elégedett meg ennyivel, hanem azonnal

feljelentést tett a rendőrségen

az ismeretlen fiatalember ellen. A nyomozáshoz értékes adatként szolgálhat az árusítóit jegy, melyen a következő felírás olvasható:

Segítsétek a menekült székely diákokon

III.

Ará 2000 korona.

A jegyek a hajduszoboszlói Körner-nyomdában készültek s a hátsó oldalukon egy olvashatatlan krikssz. kraksz látható, mint aláírás. Percsét, vagy vigalmiadóbélyeg természetesen hiányzik. A rendőrség megállapította azt is, hogy a félkaru fiatalember által hirdett előadás

a rendőrségen bejelentve nem volt.

arra engedélyt senki sem kért.

Az esettel kapcsolatban a Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete a következő felhívást bocsátotta ki:

A SZEFE elnöksége felhívja a közönség figyelmét, hogy a székely főiskolai hallgatók nevében egy félkaru, nyírott bajszu, közép magas termetű 22—24 év körüli fiatalember jegyek arúsításával szélhámoskodik. Miután a Szeffhe senkinek semmiféle segélygyűjtő akcióra vagy előadásrendezésre ezidőszent

megbizást nem adott,

az elnökség kéri a közönséget, hogy amennyiben ilyen ürüggyel valaki felkeresné, azt igazoltatás céljából a legközelebbi rendőrszemnek átadni szíveskedjék, annál is inkább, mert a Szeffhe ebben az ügyben a bűnvádi feljelentést már megtette.

Elnökség.

Magyarország--Lengyelország 4 : 1

18—20.000 néző előtt mérkőzött pénteken délután Magyarország és Lengyelország válogatott csapata. Az első félidő tizedik percében Sziden és Doboson keresztül Kautzky-hoz került a labda, aki belőlte az első gólt. A 17. percben a lengyel jobbösszekötő gólhelyzetbe került, de lövésébe Fogl Károly vetette a fejét, ezzel megmentette a magyar kaput egy biztos góltól. A 31. perccen Horváth lapos lövéssel megszerezte a második gólt, a 41. percben Fogl II. husz méteres szabadrugása jutott a lengyel hálóba.

A második félidőben a magyar csapat visszaesett, ekkor a lengyel centercsatár belőtte Lengyelország egyetlen gólját, melyre magyar részről Senkey II. válaszolt a negyedik góllal.

Kérjen kizárólag

„VIDONI“ SZALÁMIT

Kapható minden jobb fűszer-, csemege-, hentesüzletben

Hölgyek figyelmébe!

Keltem, perzsa és smirna fonalak, továbbá az összes kézimunka-anyag, raktárcsökkentés miatt olcsón szerezhető be

KRAUSZ GYULA

kézimunka és előnyomda üzletében Kossuth-u. 3.

„Nagyszabású“ lopás a rituális fürdőben

(A Hajdúföld tudósítójától.) Lapunk olvasói közül sauerencsére kevesen tudják, hogy Debrecenben a Pásti-utca 8. szám alatt van a belvárosi rituális fürdő. Itt történt az elmúlt nap a következő eset.

A rendőrség központi ügyeletét értesítő telefonálás verte fel és egy kétségbeesett hang lihegte a telefonba, hogy jöjjenek azonnal, mert nagyszabású lopás történt.

A rendőrség kisetelt a helyszíni nére, ahol már meg is csípték a tolvajt egy

fiatalkorú zsidó borkereskedő-
segéd személyében.

Atiztálko ábra készülő zsidó ugyanis benyúlt a fürdő pénztárába és onnan ellopott 125.000 koronát. Így a nagy lopás meglehetősen összezsugorodott, csupán az a tanulság maradt fent, hogy a rituális fürdőben 125.000 korona is rendkívül nagy összeg. Nyilván keveset tisztáknak a zsidók.

— Ragaszkodjunk az ősi népviselethez. E címen egy háromszinnyomású képet mutat be A Falu című havi folyóirat legutóbbi számának címlapján. A címkép a mezőkövesdi matyókát ábrázolja népviseletben. A falu vezetői részére elmaradhatatlanul szükséges falufejlesztési folyóiratot Bozó János és dr. Bodor Antal szerkesztik. Legutóbbi számának tanulságos és értékes közleményei közül megemlítjük dr. Bodor Antal cikkét az állami beruházásokról, dr. Reichenbach Béla: Dánia mezőgazdasága, Kertész faluhelyen stb. A hézagpótló folyóirat előfizetési díja félévre 50.000 korona, megrendelhető a Faluszöveg-ségnél V., Zoltán-u. 8. Budapest.

— Ellopták a cipőt a cipőtisztító-
tól. Márton Ferenc cipőtisztítóhoz Kardoss László Piac-utcai illatszer-táros egy értékes női cipőt adott le tisztítás céljából. Márton Ferenc tisztította a cipőt, majd hazament ebédelni, de a nála levő cipőket rábista egy ismerős fiura. Míg ő távol volt, a fiúnál jelentkezett egy sárga-cipős, kékruhás fiatalember, aki a következőket mondotta: A kisasszony elküldött a cipőért. Ezzel felvette a Kardossék által odaadott női cipőt, kifésztett 15000 koronát és eltávozott. Egy negyedóra múlva Kardossék jelentkeztek a cipőtisztító-nál a cipőért. Természetesen azt már nem találták ott, mert a fiatalember egyszerűen ellopja azt. A rendőrség megindította a nyomozást és mivel a tettes kérekerítésére nem sok remény van, a cipő árát valószínűleg a szegény, kevés keresetű tisztítóknak kell megfizetni. Eppen ezért arra kéri a közönséget, hogy jótékony adományaival segítsen rajta, mert az ellopott cipő ára csaknem egész havi keresetével ér fel és így nincs miből élnie. Adományokat részére elfogad és hírlapilag nyugtázza a Hajdúföld kiadóhivatala.

— A Pesti Tézse új 24 oldalas számának főbb szenzációi: Két évi moratóriumot kért a Patzenhofer & cég. Javulás a tőzsdén (írta: Kreutzer Jenő). Miért nem valorizálják a vasuti kővényeket? A szalámikonos sorsa. Szervezkeinek a Városi és a Közüti vasut régi részvényesei. Miért kell emelni a részvényeket. A gabonárák gyengülésének okai. Szenzációs textil, biztosítási, autó, jugoszláv, román és cseh rovat. Egyes szám ára 5000 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII., Róka-Budárd-u. 9.

— Molykár ellen legnagyobb megóvó és beraktározó vállalat Végő Gyula Ferenc József-ut 4.

Négyhónapi fogházra ítélt hamistanu

(A Hajdúföld tudósítójától.) Jándy Ferenc ipartestületi jegyző kiakol-tatási eljárást folytatott Walter Ferencné ellen. Ennek során Walterné sértő kifejezéseket használt

Jándyval szemben, mire az feljelen-tést tett ellene.

A törvényszéki tárgyalás alkal-mával tanuképpen kihallgatták úzv. Szőnyei Károlynét, aki hallotta ugyan a Walterné által használt kifejezéseket, de a bíróság előtt azt vallotta, hogy minderről nem tud semmit. Később azután elment Ko-

vács Lászlóhoz, Jándy apósa-hoz, ahol több ember jelenlétében elmondotta, hogy Walterné

valóban használta a Jándy által inkriminált kifejezéseket.

Szőnyinét erre feljelentették hamis tanúzás miatt

és a debreceni törvényszék Bed-tanácsa által szombaton megtartott tárgyaláson be is igazolódott, hogy Szőnyiné az előző perben hamisan vallott. A bíróság ezért 4 hónapi fogházra ítélte. Az ügyész és a vád-loit felebbezték az ítélet ellen.

Háromszázezer ember a Szent István- napi Szent Jobb körmenetben

Az egész ország magyarsága ünnepelt Budapesten

Budapest, augusztus 21. Az augusztus 20-iki, Szent István-napi körmenetben az ország minden vidékéről nagy számban jelentek meg a résztvevők. A méreteiben is imponáns körmenetben mintegy

háromszázezer ember vonult fel.

Már korán reggel megindultak a színes, díszmagyaros, népviseletbe öltözött csoportok a Vár felé s nem-sokára óriási tömeg öszönlötte el az ünnepély területét. Hét órakor a vármegyék és törvényhatóságok dísz-magyarba öltözött deputációi, vala-mint a körmenetben résztvevő tábor-noki és törzstisztikar is összegyüle-kezett. Csakhamar megérkezett Or-senigo Cesare pápai követ, majd dr. Csernoch János bíboros herceg-prímás és a főpapok.

A Kormányzó fogadtatása után megkezdődött a szertartás a királyi várplébánia templomban a Szent Jobb előtt. Az Istentisztelet után a jubiláló Szent Ferenc-rend tagjai vállukra emelték a Szent Jobb erek-lyéjét és megindult a végeláthatatlan ünnepi körmenet.

Az ünnepély egyházi részének be-fejezése után a magyar gazdák

hódoló felvonulást rendeztek

a Kormányzó elé, aki mélyhatású, szívbemarkoló beszédet intézett hoz-zájuk. Este körmenet volt a gellért-hegyi barlangkapulnához, majd ökr-sütést rendeztek a Gellérthegyen.

Az ünnepség vendégei egy feled-hetetlen, nagyszerű élmény emléké-vel oszlottak szét az ország minden részébe.

A testvér eszt nemzet
üdvözlote

Budapest, augusztus 21. A Kor-mányzó a Szent István napi ünnep-ségek alkalmából Esztország állam-főjétől a következő sürgőnyt kapta: Kérem fogadja Főméltóságod a legmelegebb jókívánataimat Magyar-ország nemzeti ünnepe alkalmából. Örömmel tolmácsolom Főméltósá-godnak

az egész eszt nép meleg rok-on-szónvét

és a testvér magyar nemzet sze-rencsés jövőjéért és boldogulásáért táplált kívánataimat.

A Kormányzó a sürgőnyt Esz-ország államfőjéhez intézett meleg-hangu táviratban köszönte meg.

— Ismét megnyit a Turai-főle-
ingatlanforgalmi és elhelyező iroda. A debreceni közönség által előnyösen ismert s 1870 óta fevállott Turai-főle ingatlan- és foglalkozásközvetítő iroda, mint ismeretes, mintegy két és fél évvel ezelőtt megszüntette működését. Az iroda azonban még-sem szűnt meg véglegesen, ameny-nyiben a cég utódja, Turai Lajos most a saját nevére szerette meg az újabb ipari jogosítványt s a cég „Turai Farkas” cím alatt ismét meg-kezdte működését.

— A fővárosi szanatóriumok leg-modernebbül berendezett intézete a dr. Pajor Szanatórium, a nyári idény-ben Vas-utcai vizgyógyintézetében teljes ellátást és vizkúrát nyújt napi 160.000 koronáért az intézet magán-klinikai osztályán.

— Felhívás a testnevelésre kötele-gy ifjak jelentkezésére. A városi első-foku közigazgatási hatóság a testne-velési rendelet alapján felhívja a város belterületén (kertsekben és telepe-ken) élő lakosságát és pedig a szülő-ket, gyámokat, gazdákat, munka és szállásadókat, hogy a háztartásukban, szolgálatukban, felügyeletük és gon-dozásukban álló 12—21 éves ifjakat a városi testnevelési nyilvántartó hi-vatalnál (városháza, félemelet 12 ajtó) szeptember 1—10-éig terjedő idő-ben, hétköznaponként 8—14 óráig megjelenésre utasítsák. A jelentkezés elmulasztása az idézett rendelet 26 §-a alapján egymillió koronáig ter-jedhető pénzbírsággal büntetettik. A város külső területén (puszták, erdő-ség) lakó levante ifjak jelentkezéséről később történik rendelkezés.

— Elrontott gyomor, bélzavarok, émely-gés, kellemetlen szájíz, homlokfejfájás, fás, székszorulás, hányás vagy hasmenés esetinél már egy pohár természetes „Fe-renc József” keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvos-tudomány igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jótétoménynak bi-zonyul. Kapható gyógyszerárakban, dro-gériákban és fűszerüzletekben

Költséges feljelentés a hólabdaszedelő ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) Több ízben foglalkozott már a Hajdúföld a hólabdaszedélgéssel vádolt Varga Luréné ügyével. Az asszony ellen tömeges feljelentések érkeztek és az elmúlt napon egy egészen különös feljelentő jött a rendőrségre.

Kiss Franciska budapesti tanítónő költséget, fáradságot és utiköltséget nem kimélve, leutazott Debrecenbe, hogy itt

feljelenthesse Vargánőt,

aki őt is megkárosította. A tanítónő ugyanis szintén vásárolt hólabda-szevőnyeket, közben azonban ki-derült, hogy az egész hólabda-ügy szedélgés. Ő erre azonnal irt Var-gánénak, hogy 360.000 koronáját küldje vissza, amit azonban

a hólabdás asszony természe-tesen nem tett meg.

Az utiköltség jóval többbe került Kiss Franciskának, mint amennyi az egész kara volt, de úgy gon-dolta, hogy ha már ruha és pénz nincs meg, legalább a hólabdasze-delőg vegye el méltó büntetését. Ez pedig megéri a fáradságot és uti-költséget.

— A magyar vasutasok társadalmi, kulturális és közgazdasági működését, irodalmi színvonalon álló ismertetések, leírások, jellemrajzok keretében örökíti meg a sajtó alatt lévő Magyar Vasutasok Albuma. Bemutatja ennek a hatalmas intézménynek nemcsak szolgálati életét, de szociális vonatkozásu minden megnyilatkozását. A munka szövegrészének érdekessége mellett nyomdatechnikai szépségével is a könyvpiac ritkasága lesz, emlékkétkben pedig disse valamennyi vasutas család otthoná-nak. A szerkesztőségben a legjele-sebb magyar írókkal karöltve dolgoznak a vasutas szakírók ismert kiválóságai és maga a vasutasság nagy tábora, mely az adatszolgáltatásban részt vesz. A könyv jótékony-célt is szolgál, mert a jövedelem nagyrésze a közszegi vasutas árvaház javára megy.

— Porzivógépet nagytakarításhoz napi használatra kikölcson:ünk. Cím: Schwarz Dóri, Piac utca 71.

— Befűtős üvegek legolcsóbban beszerezhetők Blattner és Szabónál, Kossuth utca 4.

— Akkumulátor töltés, mindenféle villamos gépjávitás. Parti Ferenc Hatvan-u. 58.

— Az Uj Nemzedék este 6 órakor kapható Debrecenben minden újság-árusnál.

Magyar ember csak magyar la-pot olvashat. — Kávéházban, borbélynál, újságarúsnál követelje a HAJDÚFÖLD-et!!!

Ihrázi trappista

és

ihrázi theavaj

legkiválóbb minőségben ismét kapható

Telefon 70.

CSANAK JÓZSEF KRT.

fűszer- és csemegeüzletében.

Ugyanitt Hortobágyi Turógyár Ierakata.

Rádió-műsor. Augusztus 22.
 Vasárnap. Budapest. D. e. 9.30 Ujsághírek
 Kosmetika. — 10: Zenemise a belvárosi
 piébniatemőmban. — 11.30: A Városi
 Színház zenekarából alakult kamarazene-
 kar hangversenye, vezényel Piamm Andor
 karnagy. 1. Bellini. Norma, nyitány. 2.
 Mozart: G-moll szimfonia. 3. a) Csaj-
 kovszky: Barcarola, b) Dalibes. Piszci-
 catti szerenád, Puccini: Pillangó kisasa-
 szony. Ábránd, 5. Strauss: Kék Duna, ke-
 ringő. A hangverseny szünetjében a Me-
 teorológiai Intézet időjelentése és vizálla-
 jelentés. 1. A magyar királyi földmive-
 lésügyi minisztérium növényvédelmi és
 növényforgalmi irodájának előadása
 Bodnár János dr. ny. r. tanár felolvasása:
 „A gabona csávázása” 4: „Debreceben
 kéne menni.” Dalosjáték három felvonás-
 ban. szövegét és zenéjét írta Farkas Imre,
 rendezte Kubányi György, a zenekart ve-
 zényli Polgár Tibor. A második felvonás
 után a Meteorológiai Intézet időjelentése
 és vizálla-jelentés. 6.30: A Margitszigeti
 Szimfonikus Zenekar hangversenye a Viz-
 toronynál levő tejivócsarnokban: 1. Me-
 yerbeer: Koronázási induló a „Prófeta”
 című operából. 2. Verdi: Aida, fantázia.
 3. Leoncavalló: Bájzajok, prlog. Éneki
 Leopold Andor operáénekes, 4. Haydn:
 Rondo all Ungarese, 5. Verdi: Traviata,
 Violetta áriája, éneki Szabó Vilma opera-
 énekesnő, 6. Offenbach: Orpheus nyitány.
 — A hangverseny szünetjében körülbelül
 8.10: A Faluszövegség előadása. Weisz
 István dr. a népjóléti minisztérium oss-
 tálytanácsosa felolvasása: „A falufejlesz-
 tés új ujai.” Utána löversenyeredmények.
 8.40: A szimfonikus zenekar hangverse-
 nyének folytatása: 7. Hubay: Csárdajelen-
 et (Hullámzó Balaton) Előadja Garay
 György hegedűművész, 8. Erkel: Bánk-
 bán, borsdal, éneki Leopold Andor opera-
 énekes, 9. Liszt: II. Rapszódia, 10. La-
 votta: a) Régi volt, b) Két baba, éneki
 Szabó Lujza operáénekesnő, 11. Erkel:
 Hunyady László, nyitány, 10. Jazzband.
 Külföld: Bécs 531) D. u. 7: Hangver-
 seny. Berlin (504) Este 10: Hangverseny.
 Bor szló (418) D. u. 3: Egyházi hangver-
 seny. 4.30: Hangverseny este 8.25: Hang-
 verseny, 10.30: Táncczene. Róma (425) D.
 u. 5.30: és este 10.30: Jazzband. Miáno
 (330) D. u. 4.35: és este 9.12: Hangver-
 seny, London (363) D. u. 6: Hangverseny
 — Talált kemény kalap. A „Haj-
 duföld” szerkesztőségében a napok-
 ban valaki bentfelejtette V. K. jel-
 zésű kalapját, amelyet tulajdonosa
 ugyanott átvethet.

— A pénzügyi tisztviselők kuglizó-
 egyesületének közgyűlése. A debreceni
 m. kir. pénzügyi tisztviselők
 kuglizóegyesülete szeptember 1-én
 este 6 órakor tartja évi rendes
 közgyűlést saját helyiségében a
 következő tárgysorozattal: 1. Jegy-
 zőkönyv hitelesítésére 2 tag ki-
 jelölése. 2. Határozathozatal az évi
 jelentés, zárszámadás, vagyommérleg
 és a felmentvény megadása tárgyá-
 ban. 3. Az évi költségvetés meg-
 állapítása. 4. Az évi tagsági díjak
 megállapítása. 5. A tisztviselők és
 választmány megválasztása. 6. Eset-
 leges indítványok.

— Uradalmak, gazdálkodók, ló-
 tartók figyelme! Az egészséges ló
 mindenkinek vagyona és kincse, minék
 értékét csak egészséges állapotban tudja
 kihasználni. A lovaknál a legfőbb hiba
 a patából ered. tehát annak kezelését,
 vasalását érdeke megválasztani kire
 bizza. Tehát saját érdekében cselek-
 szik, ha lovakát patkolási munkála-
 taival ifj. Varsasy Imre, kovács és
 bo. nár mestert bizza meg (Eötvös-utca
 18), ki azt szakszerűen s állatorvos
 közreműködésével végzi. Számtalan
 köszönet levél.

— Üzletlátó! Városunkban elő-
 nyösen ismert Szabó és Zengewald
 cég üzletét átvettém és azt a legké-
 nyesebb izlésnek is megfelelő friss
 áruval felszerelve Zengewald Géza ur
 vezetésével tovább folytatom. Kérem a
 n. é. közönséget győződjön meg áruim
 legjobb minőségéről és legolcsóbb ár-
 umról. Kiváló tisztelettel, Nagy József
 Szent Anna-utca 3. sz.

— Tűkőrgyártás, kizaklatok tűk-
 rözése, autók csiszolási ügyezése Sip-
 kovits, Sziv-utca 5—15. Telefon 3
 —56.

SZÍNHÁZ

Mozgószínházak közleményei:
Vasárnap — Augusztus 22

Apollo
 Az első nemi felvilágosító film!
 „Hízassági tanácsadó (Leckék a
 házasságra) Ngy részben: I. rész:
 Ismerd meg magad. II. rész: A há-
 zasság higiénája. III. rész: Az
 Ember-gyümölcs. IV. Az Ember
 születése. A felvételek a bécsi szül-
 lésveteli klinikán készültek. Megelőzi:
 Viola Dina és Milton Sills-szel: „A
 férfiak veszedelme”. V. gjáték 6 fel-
 vonásban. Külön előadás a nők ré-
 szére 7-től 9 ig és külön a férfiak-
 nak 9-től 11 óráig. Az előadásokat csak
 is kizárólag felnőttek nézhetik meg.

Urania
 Két sléger egy előadásban: I. „A
 texasi Doa Juan”. Romantikus his-
 toria 6 felvonásban, a főszerepben
 Tom Mix Egy szerelmi történet,
 amelyben Tom Mix az 5 szokott
 bravurjával kimentu szerelmesét az
 árnyak és gonoszlelkű vátyltyárs
 karmaiból. II. „Amiről asszonyok ál-
 modnak”, Álom és valóság 6 fejezet-
 ben. Egy hű asszony története,
 amely nem csak a valóságban, ha-
 nem a Tenger képzelt birodalmában
 is játszuk, így a rendezőnek alkalm-
 mat nyújt a színpompás gyönyörű
 látványosságok rendezésére.

Vigszínház
 Csak felnőtteknek! Budapestet
 megelőzőleg „Forró vér”, amely 7
 felvonásban egy husz éves ifju és egy
 színésznő szerelmi regényét színesen
 és izzó erotikával tárja elénk, a fő-
 szerepben Putty Lia. Putty Lia eb-
 ben a szerepében, amelyet mintha
 egyenesen az ő számára írták volna,
 ismét fényes tanujét adja művészi
 tehetségének. II. „A nagy érzés”
 Pierre Weber és Serge Basset világ-
 hírt színműve filmen 6 felvonásban.
 Egy diák első szere menek története,
 rendkívül érdekes keretben, amely
 mint rendesen minden első szerelem
 lemondással végződik, azonban erőt
 ad az ifjunak a munkára és az alkotásra.

Jönnek: Hétfőtől: „Unus” (A he-
 gyekek hercege) Harry Piell és „Vad-
 nyugati Karnévjaja” Tom Mix-szel.

Hétfőtől:
 Vigszínházban: Harry Liellel „Unus”

(A hegyek hercege). Két rész egy
 előadásban, 13 felvonás. Az eredeti
 felvételek Marokko, Barcelona és
 Amsterdamban készültek.

Urania: Fox világfilm! Vadnyugati
 Karnéval (Leányálmok hőse) Regeny
 5 felvonásban. A főszerepben Tom
 Mix-szel.

Jön! Zoro és Huruval Háztűznéző.
 Motor-mozgó
 Vasárnap az „Aranyláz”. Világ-
 attrakció. A főszerepben Chaplin.
 Kiszérfilm: „Harry szerencsésje”.
 Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

KÖNYVESHÁZ

„Hiszek Egy Istenben” Unitárius
 Hitvallás! Ez a címe annak a kis
 könyvnek, amelyet az Angol és ameri-
 rikai Unitárius Társulatok által léte-
 sített Unitárius Missióház adott ki.
 Irta dr Csiki Gábor budapesti uni-
 tárius lelkész. Amint az író mondja
 a bevezetésben „Ez a kis könyvec-
 két a gyakorlati szükség teremtette.”
 Bizonyoságtevés akar lenni egyrészt
 amellet, hogy az unitárius vallás a
 maga életerőit Jézus tiszta evangéliu-
 mából szivja és bár elveiben és esz-
 közeiben különbözik, célja ugyanaz,
 mint a többi keresztény vallásoké:
 Isten szent országa. El akarja oszlatni
 azokat a téves nézeteket, amelyek a
 fogyatékos ismeret folytán az unitárius
 vallásról némely körökben még ma is
 köztudatban élnek. Másrészt figyel-
 meztetni akarja az unitárius hívek se-
 regét arra a drága kincsre, melyet
 hitünkben apainktól vettünk és a kö-
 teltségre, melyet unitárius hitvallásunk
 előnkbe ír. A könyvhöz „ajánlat”-ot
 Ferencz József unitárius püspök írt,
 kinek személye az erdélyi magyarság
 körében felekezeti különbség nélkül
 nagy szeretetben és köztiszteltetben
 áll. Szerinte az író a célját elérte s
 melegen ajánlja a könyv elolvasását
 más felekezetieknek is, de különösen
 kötelességévé teszi ezt az unitárius
 híveknek. A csinos formában, jó pa-
 piron, szép olvasható betűkkel kiállí-
 tott könyv kapható a debreceni uni-
 tárius egyházközség gondnoki hiva-
 talában (Debrecen, Hatvan u. 24.)
 füzve 40 000 koronaért. Vidéki érde-
 lődőknek a 40 000 korona beküldése
 után a gondnoki hivatal szívesen meg-
 küldi a könyvet. n—a.

FOGHÚZÁST TÖMÉST SOROKAT

ARANYBORONÁRAT, HIDARAT, stb.
jutányos árak mellett

Vecsey

fogász készít
Szent Anna-utca 6.

TESTEDZÉS

Hungária—Bocskay FC
3:2 (1:1)

Szent István napján bonyolították
 le a Hungária—Bocskay FC közötti
 footballmérkőzést, melyben a Bocskay
 FC ismét megmutatta, hogy ke-
 mény ellenfele a legerősebb fővárosi
 csapatoknak is. A Bocskay mindjárt
 a mérkőzés elején támadni kezdett
 s Mertin révén csakhamar megszeri
 a vesető gólt, de Stoffian kiegyenlít.
 Az első féldő: 1:1. A második
 féldőben mindkét csapat erősen be-
 lefekszik a játékba s Stoffian még
 két góllal juttatja csapatát, amelyre
 Szalontay rugja a második gólt, de
 a Bocskay kiegyenliteni már nem tud.

DVSC—DTE
barátságos mérkőzés a vasutas ja-
 vára 5:0-ás eredménnyel végződött.

Vidéki eredmények:
 Szabolcsi válogatott—Ruszinakó
 2:1. A nyiregyházi csapat 11-sel
 győzött Ruszinakó ellen, amely
 méltó ellenfele volt a szabolcsi vá-
 logatottnak. — Ferencváros—Bástya
 1:1. — Slávia—Nemzetiek 3:0.

Ruszinakó—Keletmagyarország
 Ruszinakó válogatott csapata me-
 vasárnap délután félégny órai ke-
 ddetl játszik Keletmagyarország vá-
 logatott csapatával a DVSC Dió-
 szegi-úti sportpályáján. Kelet csa-
 pata a következő felállításban jat-
 szik: Farkas — Friedl, Molnár —
 Baik, Keviczky, Cseszko I. — Kan-
 tor, Varga, Gutmann, Urik, Mertin.
 Tartalékok: Boda, Pálkás, Kurs,
 Biró, Hajdu I.

A MASz vidéki ifjúsági bajnoki versenye

Az ifjúsági atléták nagy erőpró-
 bája lesz a vasárnapi atlétikai ver-
 seny, amelyen eldöntik, hogy a
 programmon szereplő 15 legklassz-
 szikusabb atlétikai versenyszámban
 ki a legjobb versenyző Magyarorszá-
 gon. Az érdeklődés egyre fokozódik
 a kerületek között és fűti a revans-
 vágy a kerületeket, hogy megaka-
 dályozzák a keleti kerület további
 győzelmét, mert már kétszer egy-
 másután védi a legnagyobb ifjúsági
 atlétikai versenyt. Igaz, hogy ez
 évben meglehetősen meggyőzött a
 keleti kerület, mert két országos
 bajnok atlétája, akik 3 bajnokságot
 nyertek, ez évben kiöregedett, akik-
 nek távozása nagy előny a többi
 kerületekre, de ennek dacára is
 bizalommal tekint a kerület a va-
 sárnapi verseny elé, mert a hazai
 pálya és közönség viszont a többiek-
 nek jelent hátrányt.

A verseny helyárai mérsékelték:
 páholy és korzóülés 25, tribünülés
 20, ülőhely 15, állóhely 10 ezer
 korona. A nemzeti hadsereg tisztjei
 10 ezer koronás ülőhelyeket, legény-
 ségi állományu tagjai, valamint le-
 ventelvényes és sapskás levonták 3
 ezer koronás állóhelyeket válthatnak

DR. LÁNG SANATORIUMA

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 39. SZÁM ALATT
Külön szülőosztály!

Sebészeti, nőgyógyászati, szülészeti, ideg- és belgyógyászati betegek részére.
 Legmodernebb felszerelés, Műtőterem, orvosi laboratórium, Röntgen laboratórium,
 Diathermia, Franklinisató, Elektromagnes, Radiolux, négyrekeszes villanyfürdő,
 rényfürdő, Quartzfény kezelés. Elsőosztályu ellátás Napi ápolási díj, amelyben
 lakás, koszt, ápolás és orvosi felügyelet bentfoglaltatik. Közös szoba 6, külön-
 szoba 8 és 10 aranykorona. — Diétás konyha. — Szabad orvosválasztás.

Telefon 574 és 554

Ha a pénzének nem ellensége,

akkor vásároljon

KORNFELD

00 URIDIVATHAZÁBAN 00
 (Bika-szálló főbejáratánál)

Kassa uszói Debrecenben

A Debreceni Egyetemi Atlétikai Club ma délután 4 órai kezdettel a városi uszodában nemzetközi versenyt rendez, melyek nemzetközi jellegét az elszáhitott Kassa uszóinak részvétele adja meg. A mai verseny hivatalos arra, hogy a debreceni fiúk fejlődésüknek tanujelét adják s valószínűleg tartják, hogy az idén már korántsem lesz olyan nyomásztó a kassaiak fölénye egyes számokban, mint az még a tavalyi versenyen is volt. A tréningeredmények nyomán a DEAC-uszóktól maidnem minden számban

korábbi rekordot várjuk,

így 100 méter gyorsúszásban Vértessy és Farkas adnak Földv (Kassa) rovánstól, küszdelmük valószínűleg rekordot hoz. 100 m. hátúszásban Messzinger György cseh bajnok elsőse elvitáhatatlan, a helyezésekért Levit (Kassa), Jost (DEAC) és Rosenberg (DUE) küzdenek. A 100 méteres mellúszásban szintén kerületi rekord várható Levit, Szentkirályi és Takács küszdelméből. Kétségtől legizgalmasabb és legsebb száma lesz a versenynek a 4x50 m. gyors staféta, melyet tavaly a DEAC, Kassán pedig a KAC nyert meg. A műugrás az igen jól úgri Szabó (KAC) és Jost között fog eldőlni. A versenyt hölgy- és ifjúsági számok töltik ki, mikben a vendég Messzinger Elza, a bájos cseh bajnoknő és rekorder kassai uszónő elsőse a legvalószínűbb, míg a helyezésekért Jericskay Böske, Kass Mária és Bösaörményi Maco küszdenek. A versenyt a Kassa-DEAC vízpolócsapatainak mérkőzése zárja be. Az uszóverseny izgalmas küszdelmeket és nagyon szép sportot ígér s számíthat a legnagyobb fokú érdeklődésre.

A DEAC bankettel rendez a kassai uszók tiszteletére az uszóverseny után este fél 9 órakor a Nagyerdei Vigadóban, záróráig tartó tánc követi a vacsorát. A vacsora 30.000 korona, amelyre ezúton hívjuk meg a club tagjait és barátait.

Nyilttér

A Hajdúföld 1926 augusztus 17-iki számában Kozma György aláírásával megjelent személyemmel foglalkozó cikk teljes egészében (valótlanságokat tartalmaz, miért is Kozma György ellen a bűnvádi feljelentést megtettem.

1926 augusztus 21-én.

Megléczy István.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

ÉN
TE
Ő

is

Springer bácsi

könyves boltjában veszi irószereit a főposta mellett.

Telefon 10-57

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0-0072 25

ZÉrték: vártak

Budapest 0,0072.25 Berlin 123.25, New-york 517.53, London 2515.50, Páris 14.85, Milánó 17.10, Prága 15.32.50, Belgrád 9.11, Szófia 3.75, Bukarest 2.43.50, Varsó 56, Bécs 73.20, Hollandia 207.70, Brüsszel 14.10.

Hivatalos devizafolyamok:

Angol font 346.100-348.100, belga frank 1955-2035, cseh korona 2110-25, 2120,25 dán korona 18.960-19.020, dinár 1254-1262, dollár 71000-71300, francia frank 2065-2145, hollandi forint 28580-28730, lengyel zloty 7800-8100, leu 887-347, leva 518-519, lira 2400-2500, német márka 16.982-17.082, osztrák schilling 10.070-10110, norvég korona 15.641-15.691, svajci frank 13.792-13.942, svéd korona 19.095-19.155.

Gabonatőzsde

A készárúpiacra a buza iránt kisebb volt az érdeklődés és az árak 345-360 ezer korona között mozogtak, minőség és származás szerint. Élénkebben keresték a rozst, amelyet Ausztria részétől vásároltak 220-222.50 koronás áron.

A liszt- és őrléniypiacra a liszt á a várható leszállítása miatt nagy tartózkodás tapasztalható.

A termények piacán kis területű tüzlet mellett az árak nem változtak.

A magpiacra nem volt tüzlet.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hirdetéseinak biztos az eredmény.

RADIO-LABORATORIUM

PIAC-UTCA 40

Épít bármilyen rendszerű vevőkészüléket. Javit és átalakít. Accumulátort tölt. Antennát szerel. Fejhallgatót, hangszórót javít. Süket cöveket regenerál. Szállítja a legkiválóbb felülvizsgált alkatrészeket legolcsóbb áron. Különlegesség: 2, 3 és 4 lámpás nagyteljesítményű Reinartz készülékek. Díjtalan szaktanács. Kapcsolási vázlatok

FÉRFI ÉS FIU RUHÁKAT

mielőtt vásárol, okvetlen keresse fel Debrecen legnagyobb, legjobban felszerelt férfi és fiu ruhaáruházát, a

Magyar Ruhaipart

a Bika-szálló épületében, ott nagy választékból olcsón vásárolhat

Füredőruhák,

Dresszek, Sapkák, Frottirkelmék és Füredőcappak leszállított olcsó árban szerezhető be

BAGI LAJOS

rőfős és rövidáru kereskedőnél

Batthyány-utca 6. szám

Valódi angol női és férfiruha és kabátkelmék, mindennemű bélési árak! legolcsóbb bezerzési forrása Szolid szabott árak!

Eljegyzésekre, lakodalmakra vagy egyéb társasünnepségekre legalkalmasabb, legolcsóbb

Kovács Lajos éttermei

Püvészkeri-utca 9.

Kiváló magyar konyha

Elsőrendű fajborok.

Naponta cigányzene.

KERÉKPÁROK

alkatrészek, gummik olcsón

Kölcsonkerékpárok

női és férfi állandóan kaphatók. Szakmába vágó munkák szakszerűen eszközöltetnek.

Bonár és Kovács műszerészek

Csapó u. c. 76

Rádió Anód Telepek

60 voltos K 105.000 (garantált)
90 voltos K 145.000 (ciával)

Rádió üzlet Hunyadi-u. 14.

Schiffer József

tüveg, csiszolda és tükörgyártási telepe

Csapó-utca 19. sz.

Kun József

készítők és műköszörök

Debrecen, Széchenyi utca 1.

Solingeni konyha és zsebkések

ollók felelősség mellett kaphatók.

óra

A pontosan járó óra az ember életének irányítója. Ha ilyen órát akar, forduljon bizalommal

Debreczeni István

óráshoz, Péterfia-utca 8 sz. alatt

Kínél akár új órát vesz, akár órája javítását eszközölteti, egy bizonyos, hogy kifogástalan órához jut.

Kamarai díszoklevéllel kifizetve!

Hentesek! Mészárosok! Kereskedők!

Bécsi

Állatjelző olajozott kréta

minden színben ár-b-kint

12.000 K-ért kapható:

STERN

festéküzlet Piac-utca 10. Bikkával szemben

Verseny tárgyalási póthirdetmény.

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem gazdasági hivatala által 1928 szeptember 2-re hirdetett ágy- és fehérműtűkre kiírt pályázat versenytárgyalásának határidejét szeptember 10-ig meghosszabbítottam.

Dr. Balogh Gyula s. k.

egyet. gazd. hiv. igazgató.

Műszatalosok Szövetkezete

Budapest, IV. Vigadó-ér 1. sz.

(Eszőlő Kristóf-tér 2.)

Teljes lakásberendezés a legegyszerűbbtől a leggazdagabbig elsőrangú kivitelben

BAGI ÉS TARSÁ

KABA

GÉPGYÁRA és HENGERMÁLMA

Telefon: 5, Sörgyárm: Bagi, Kaba.

Alapítva 1907. évben.

SZÁLLIT mindentféle gazdasági gépeket, javított rendszerű csavaros kapáló ekét a legelterjedtebbek, átalakít magánjárókat, készít gépkocsikat, rézöntő-, kazán- és autogénehesztőmunkákat, malomhengerek csiszolását és rovátkolását.

Kulturális vállalat

teljes szavatossággal készít új árlezi kutakat bármily mélységre, végez próbái furásokat és elapadt árlezi kutak rendbehozását.

A Stock motor- és okgyár ker. képv.

40 millióért eladó

Hajdudházon 864. számú háromszobos családi ház cseréptetővel, új melléképületekkel. Gazdálkodónak, kereskedőnek igen alkalmas. Azonnal beköltözhető. Értékezhetni lehet

Kulcsár Jánosnál
Hajdudház.

Özv. Kelemen Ferencné kézimunka szalonja

Ágyterítő, függönyök, filet csipkék, himzések a legolcsóbb áron. Minták, rajzok, saját tervezések!

Piac-utca 19. szám II.
Tanulóleány felvétetik.

Szatmár, Ugocsa és Bereg közgazdasági egyesítő egyesített vármegyék alispánja.

10456/1926. alisp. sz.

Versenyárgyalási hirdetés.

Szatmár, Ugocsa és Bereg közgazdasági egyesített vármegyék székházának kiegészítésére szolgáló külön épület, továbbá alispáni lakás megépítésére versenyárgyalás hirdettetik.

A versenyárgyalás határideje 1926. évi szeptember hó 15 nek délelőtti 10 órája.

A zárt ajánlatok „Ajánlat Szatmár, Ugocsa és Bereg közgazdasági egyesített vármegyék székházára és alispáni lakására” címen az alispáni hivatalba nyújtan-dók be.

Versenyárgyalás az alispáni hivatalban tartatik meg.

Az ajánlatok céjaira csupán a műszaki m. kir. államépítészeti hivatalban feltalálható terv szolgál.

Az ajánlattevők a tervtől eltérőleg az ott megadott méretek szerint saját terveikkel is pályázhatnak.

A pályázók a külön tervezett alispáni lakást a vármegyeházával egy tető alatt is tervezhetik.

Beépítendő terület helyszínrajza és szükséges felvilágosítás a műszaki m. kir. államépítészeti hivataltól szerezhetők be.

Versenyárgyalást hirdető vármegye törvényhatósága fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhat, vagy azok közül egyet sem fogad el.

Mátészalka, 1926. évi augusztus hó 18. napján.

Vármegyei főjegyző.

Eladó

Családi házak és bérházak:

Szentanna-utcán
Rákóczi-utcán
Varga utcan
Darabos-utcán
Thaly Kálmán-utcán és a Nagyerdei köruton.

Részletes felvilágosítás nyerhető a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Irodánál Veres-utca 9

PRAHÁCS JÓZSEF

szijgyártó, nyerges és bőrödös

DEBRECEN, BATHYÁNY-UTCA 2. SZÁM ALATT

Elkészít mindennemű finom kocsi és igás lószerszámokat, egy-sintén nyerges és nyergeszerek a legújantársabb árban kaphatók.

Javításokat gyorsan és pontosan eszközölök.

Uradaimnak javítás évi átalányban is!

Káposztás hordó **CSAVAROK** legjobb minőségben oo készülnék és beszerezhetők oo

Könyves **Tóth Antal**

eladó debreceni villanyerőre berendezett esztélyos műhelyében
Rákóczi-utca 14. sz.

AKI

10 százalékot akar megtakarítani,

az vásároljon

Rosenberg Adolf divat- és szőnyegáruházában

Budapest, Király-utca 32. Bejárat Kazár (Petőfi) utca 2

la Velour (plüss) szőnyeg	— — — — —	K 1,290.000
Futó	— — — — —	K 26.000
Paplan	— — — — —	K 182.000
Selyemfényű clott paplan (mindkét felül)	— — — — —	K 275.000
Virágos paplan	— — — — —	K 326.000
Garnitúra ágy- és asztalterítő zöld, vagy bordó	— — — — —	K 350.000
Szalon átvető	— — — — —	K 830.000
Selyemfényű molett átvető (plüss)	— — — — —	K 750.000

Ezenkívül dus választék vászon és szövetáruba, maradékok szenzációs olcsó árban

Sarok üzlet, bejárat Kazár (Petőfi) utca 2 sz.

A modern művészi fényképek specialistája
RUZICKA, Főter 32.

Füzület megnyitás !!

Értesitem a n. é. fogyasztókat, hogy a Brünn Zsigmond-féle füzületet átvátem, s Brünn Zsigmond ur vezetése alatt folytatom és dusan felszerelve faragott fa-, léc-, deszka- és asztalosárakkal, szolid árak mellett állok a n. é. közönség rendelkezésére

Szíves pártfogást kér

Brünn Zsigmond Utóda **GLANZ LÁSZLÓ** Wesselényi-tér 12. Telefon 193.

Gyászoló felek figyelmébe!

CSURKA

„KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT
|| || || ÉRTESETÉSE || || ||

Egyszerű temetés felnőtt részére: 200 cm. hosszú koporsó, szemfedél, párna, kántor (stóla), fejfa (kereszt), sirásás, kétlovas gyáskocsi: 750.000 kor.

Diszes és legdiszesebb temetések választás szerint mindég a legmérsékeltebb árakon. — Minden temetkezési cikkekből dus, nagy választék. — Tisztelettel

CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT
Kossuth-utca 8. — Üzleti telefon 381. — Lakás: 57.

Debreceni és környékbeli előírás szerinti

INTÉZETI FEHÉRNEMŰEK
PAPLANOK :: MATRACOK :: TAKARÓK

oo a legszolidabb kivitelben és árban oo

KARDOS LÁSZLÓ

vászon- és kelengyeüzletében szerezhetők be

DEBRECEN, KOSSUTH-U. 9. Alapítási év 1831.

Részletfizetésre

is csinálók divatos tava-szi gyapjuszövetekből

férfi-, fiu- és gyermek-

öltönyöket,

méret után divatlap szerint választott fazonra ugyanoly árban, mint a mennyi-ért készen azt bárhol beszerezhetné. Tessék próba-rendelési csinálni. Raktáron tartunk kész tavaszi felöltőket, gummiköpenyeget dus választékban!

TEGDÉSKÁROLY URÓDA
Csapó-utca 8. sz.

Nagyrabecsült Hőgyeim és Uraim!

Csak az udvarban!

Cím: 0. csó Maradékvásár
Budapest

Alapítva 1896 **32 Király-utca 32** Alapítva 1896

Kaphatók szenzációs olcsó árak mellett alant felsorolt cikkek:

3	Árak eszékben	
	méter völe vagy szines crepp vagy kék-fehér mintas granadin	22
	méter delén vagy karton vagy sifon vagy mosott vászon 1 méter duplaszálú női szövet minden szalomban	29
	méter 140 cm. széles, kitűnő minőségű, divatos férfilitőny vagy felöltőszövet hosszalóval együtt vagy 1 db virágos vastaplan paplanlepedővel együtt	278

U. m. 2 mtr hosszú fehérített lepedő dbja 49 duplaszálú crepe de Chine 98, selyemfényű clott minden szalomban 19, himzett női ing vagy nadrág 18, bőrcsákó 11, angin vagy kanavász vagy kelengyevászon méterje 13 osar K.

Postai rendeléseket lelkiismeretesen teljesítünk!

A debreceni kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság

9234/1926. szám.

Arverési hirdetménykivonat.

Róth Mihály végrehajtónak Turai Lajos debreceni lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási arverést 3,200.000 K tőkekövetelés és járuléki behajtása végett a debreceni kir. járásbíró-ság területén levő, Debrecen sz. kir. városában fekvő Miklós utca 8. sz. ház és udvarból a Turai Lajos nevén álló egy-harmadrész illetőségre 85,191.500 korona kikiáltási árban özv. Turai Farkasné sz. Epstein Otília javára C. 8. sorss. alatt bekebelezett haszonélvezeti jog érintetlenül hagyása mellett elrendelte.

Az arverést 1926 szeptember hó 16. napján délelőtti 9 órakor Debrecenben a kir. törvényszéknél (Deak Ferenc utca 18. l. em. 104. sz. ajt.) fogják megtartani.

Debrecen, 1926 január hó 31. napján.

Koós s. k.

kir. bírósági alelnök

MEGJELENT

a Gazdasági, Pénzügyi és Tőzsdel

KOMPASZ

1926/1927. évre

a Pesti Tőzsde kiadásában.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában, vagy reánk való hivatkozással a Pesti Tőzsde kiadóhivatalában

Budapest, Rókk Saliárd-utca 9. sz.

A Kompas az ára 600.000 korona.

Közi az első pengőmárlegget, összehasonlítva a békebeli márkégekkel. — Minden üzletembernek nélkülözhetetlen

